

AMIRŐL SZÓ VAN ...

Mi döntünk a jövőnkről

Európa és a világ bajban van. Nyakunkon a gazdasági válság. Mint sok más esetben, ezúttal is erkölcsi természetű a bajok gyökere és ennek a morális eróziónak a tünete a válság. A mérhetetlen kapzsiság, a természet okatlan pusztítása, az indokolatlan fogyasztás, a felelőtlenül kihelyezett hitelek tömkelege és az egyáltalán nem átgondolt hitelfelvételek mind részei a káosznak. Ember embernek lett farkasa. Ilyenkor sokan elrohannak bűnbakot keresni, miközben magukat szentnek állítják be.

Ne csak a politikusokat vádoljuk mindenért, nézzünk körül saját házunk táján is! Mi magunk mit teszünk annak érdekében, hogy a pazarlás, hazudozás, lopás, erköstellenség mértéke csökkenjen? A családjában, a munkahelyünkön, a környezetünkben. Mindannyian megtapasztalhattuk a gyengeségeinket, és jó esetben korrigáltuk a tetteinket. Rajtunk múlik, hogy elcsúszunk-e. A gyengeség jele lehet az is, amikor az ember megpróbálja magát kihúzni a reá háruló kötelezettségek alól. Off-shore céget alapít, mely külföldön adózik és jóval kevesebbet, mint itthon. Ez máris egy jó nagy pofon a nemzeti összefogásnak, szolidaritásnak. Cégével más embereket foszt ki, legyen az éppen tejipar vagy libatenyésztés. Megint mások arra játszanak, hogy őket - vállalt és elvégzett munka nélkül - tömjék pénzzel, segéllyel az állam. Láthatjuk, hogy ezek a zsákutcák hova vezetnek a társadalomban és a vi-

lágban egyaránt.

Vegyük észre, hogy körülöttünk és bennünk a jó és a rossz erői küzdenek! Legyen bátorságunk és erőnk odaállni a helyes, a jó oldalára, és ne mindig csak az elégedetlenségünknek adjunk hangot, lengedező nádszálként hol ide, hol oda csapódva! Az elvek fontosak, mert alapvetően azok szerint rendezzük be az életünket. még ha a megvalósítás nem is mindig zökkenőmentes.

Ne csak a politikusokat vádoljuk, de természetesen nem kerülhetjük meg az ő felelősségüket sem, hiszen ők a közélet fő irányítói. Ők is bizonyos elvek mentén cselekszenek. Ha valamelyik választott politikai csoport, párt képviselői leszerepelnek, akkor őket legközelebbi alkalomkor ne válasszuk meg újra! Ne az befolyásoljon bennünket, hogy elmeheztünk-e ingyen termálfürdőzésre, potyázhattunk-e valamelyik pincebulin és még sorolhatnánk a jól bevált, népámító politikai trükköket. A fehér ember Amerika meghódításakor előszeretettel használta a tüzes vizet, a színes üveggyököket és a takarókat az őslakosság megfélemlítésére. Mi ne hagyjuk, hogy szemfényvesztéssel vezessenek meg minket.

Emlékezzünk arra is, hogy az elmúlt 7 év mit hozott nekünk, magyaroknak!? A nemzeti vagyon és a lakosság vésszes fogyása, azaz elkótyavetyélése, az oktatási, egészségügyi és erkölcsi válság mostanában nem látott

mélységbe taszította Magyarországot. Nem igaz, hogy kényszerpályán vagyunk. A sorozatos megvonások memszükségszerűek. Lehetne másképp is. Itt bizony a követett elvekkkel van a gond. Az országot arra alkalmatlan emberek vezetik, és ezért futószalagszerűen jönnek a megszorítások, nadrágszíz-összehúzások, Bokros csomag és a legújabb, a Bajnai csomag. Következménye ennek az ipar és a hazai fogyasztás lelassulása, a gyermekvállalás drasztikus csökkenése, a gyógyulás esélyének elvesztése, a nyugatra elvándorlás. Akár még a nyugdíj is veszélybe kerülhet! Az államesődtulajdonképpen már bekövetkezett, csak a Nemzetközi Valutaalap által nem önzetlenül nyújtott hitelből működik még Magyarország.

A helyzet megérett egy gyökeres változásra, váltásra. Persze az emberek manipulálása egyfajta cél. Megpróbálnak rávenni bennünket arra, hogy alkudjunk meg a rosszal. Megpróbálják elhitetni velünk, hogy nincs mód a változtatásra, hogy minden előre el van döntve. Holott ez nem igaz. Mert te, mi döntünk a jövőnkről. Mert ez a mi hazánk, amíg még van hazánk.

Király Attila, Milinszki Márton

Hiányzunk egymásnak!

- határon innen és túl -

A TÁTI Polgári Kör szeretettel vár mindenkit 2009. június 4-én, csütörtökön, este fél hétkor a tÁTI hősök szobra elé, ahol az együvértartozás jegyében ünnepi rendezvényt tart.

CSALÁD

"Tessék, itt vagyok, teljesen átadom magam neked!"

A Táton élő Németh Péter és Némethné Drexler Tímea 15 éve házasságban. A házassági köteléket azért vállalják, mert az segíti őket a mindennapok megpróbáltatásaiban, a hűségben, és mert a házasságban az ember a másikkal él, ami igazi örömet ad. Három gyermekük van: a 10 éves Csenge, a 6 éves Hanga és a 4 éves Bendegúz. Ők azok, akik teljesítesz teszik a házasság kölcsönös szeretetét. Az alábbi beszélgetés Péterrel és feleségével, Tímeával készült.

Úgy gondolom, minden házasságban igen meghatározó élmény az, amikor felfedezzük a kettőnk közötti alapvető hasonlóságot, ami a különbözőségek ellenére megvan a házastársakban. Ez egyfajta irányítást, biztos támaszt ad a küzdelmekben, az útkeresésben. Jelzést ad arra vonatkozóan, hogy kik is vagyunk valójában, miért vagyunk együtt, mi a feladatunk ebben a világban. Te hogyan vélekedtek erről?

• Tímea: Összintén szólva, nem is tudok elképzelni jól működő házasságot, melyben a férj és a feleség alapvetően nem vallanak azonos értékeket. Fontos, hogy ugyanabban a kérdésben ugyanolyan súlyúnak tartsuk a dolgokat. Az nem lehet, hogy ha valami történik, az egyik komolyan veszi, a másik csak legyint. Ha megvan az egyet akarás, akkor az egyik fél mindig erősíti a másikat.

• Péter: Így van. Mondok egy példát. Önkormányzati képviselő vagyok. De ha annak idején Tímea nem bátorít, nem biztos hogy lett volna elég bátorságom vállalni a képviselőséget. Hiába voltak esetleg jó gondolataim, ötleteim, szükség volt a feleségem lelkes támogatására is, hogy merjek belefogni a képviselői munkába. Mindig volt bennem segíteni akarás, de ez nyilvánvalóan csak Tímea segítségével tud kibontakozni.

• Tímea: Folytatva a gondolatot: most, amikor újonnan megválasztott karitászvezetőként én vállaltam magamra többletfe-

adatot, Peti áll mellettem. Sokat segít abban, hogy ennek a nem egyszerű kihívásnak eleget tudjak tenni.

Sokak számára értelmetlen fogalom a szeretet, viszont akik házasságban élnek, jól tudják, hogy eggyedül a szeretet az, ami képes életben tartani egy házasságot.

• Tímea: Nálunk alapszabály, hogy annyit várok el a másiktól, amennyit ő is elvár tőlem. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy minden munkát megosztunk. Ennek megvan az a nagy előnye, hogy jobban bele tudjuk érezni magunkat a másik helyzetébe, és adott esetben jól ráérezhetünk, mi a teendő.

• Péter: Óriási veszély a fáradtság és az ebből fakadó fásultság. Nekem ez többször okozott gondot. A munkahelyemen sok emberrel érintkezem, reggeltől délutánig van alkalmam jól kibeszélni magam. Viszont amikor hazamegyek, Tímea alig várja, hogy beszéljünk. Mivel ilyenkor már igen fáradt vagyok, korábban gyakran előfordult, hogy négy-öt mondattal elintézttem mindent, holott Tímea szeretne volna, ha részletesen átbeszéljük a napi eseményeket. Mára beláttam, hogy ez a fajta magatartásom helytelen volt. Sokkal jobban odafigyelek arra, hogy legyen beszélgetés a családban.

• Tímea: Fontos, hogy tudjunk egymás előtt őszinték lenni. Nem szabad hagyni elfajulni a dolgokat. Ha nem is győzzük meg egymást, de legalább megismerjük a másik véleményét, nem élünk tévhitben, előítéletekkel, és ez hozzásegít ahhoz, hogy idővel kialakuljon a megoldás. És nagyon fontos, hogy időnként tudjunk kettesben lenni, amikor tiszta fejjel, nyugodt körülmények között beszélgethetünk.

Egyetértetek-e azzal a megállapítással, hogy a házasság egyik célja: a viszontagságok közepette visszatérni az első szerelemhez, amikor még a másik személyét szerettem, úgy ahogy van, - tiszta, odaadó szeretettel?

• Péter: Igen. Ámbár ez a visszatérés az alapállapothoz, ha megvalósul, föltétlenül valamilyen többletet is hordoz magában. Ezt a többletet a mi életünkben, szerintem, jórészt a gyerekeink is jelentik.

Van egy angol közmondás, mely így szól: Az én házam az én váram. Azért említem ezt, mert a mai zaklatott világunkban, úgy látom, rendkívül fontos tudatosan építeni a családi közösségeinket. A család az az elsődleges színtér, ahol az általunk fontosnak tartott értékek megvalósíthatók. Ez pedig ma bizony „vár-falak” emelését is jelenti, mert ami a világból be-

csorog, beszívárog az életembe, az sok esetben nem egyeztethető össze azzal az értékrenddel, melyet én követendőnek tartok.

• Péter: Itt van az, amit kérdeztél az előbb, hogy mi a hasonlóság bennünk. A családjunkat védelmező „vár-falat” hasonlóképpen képzeljük el, mert ugyanaz az értékrend szerint akarunk élni. Mérlegre kell tenni, mi az ami kisebb súlyú, mi az ami nagyobb, mi az ami elérheti a gyerekeket és bennünket szülőket, és mi az amitől távol tartjuk magunkat. Például meg van szabva, hogy mit lehet megnézni a tévén. (De a helyzet az, hogy nem is nagyon kívánczunk a tévé elé.) A használt tárgyak, a hallgatott zenék vonatkozásában is mindent megbeszélünk. Az jól észrevehető, hogy a gyerekek azt csinálják, amit a szülőktől látnak. Ez egyébként nagyon öröndetes dolog, mert ha a gyerekek szemében első számú tekintély a szülő, és nem az utca vagy a tévé, akkor ez azt jelenti, hogy van megoldás, van kiút a mostani zűrzavaros társadalmi állapotokból.

Ti házasságban éltek, ám ma már egyáltalán nem tekinthető magától értetődőnek az, hogy ha egy férfi és egy nő életközösségre kíván lépni, akkor házasságot köt. Ezért föl kell tennünk a kérdést, mi az, ami a házasság mellett szól?

• Péter: Sokan azt mondják: „ugyan már, mit számít az a papír?” Erre az én válaszom az, hogy valóban nem a papír számít. Ami viszont igenis számít, az az adott szó, a fogadalom. A házasság mindenféle más együttélésnél szorosabb kapocs, de ugyanakkor át is segít a nehéz napokon, mert egy magára valamit is adó ember van olyan gerinces, hogy az életfogadalmát megtartsa. Ha egyszer kimondtam, hogy „Tessék, itt vagyok, teljesen átadom magam neked”, akkor nem hazudtolhatom meg magam. A házasság felszólítás az önfegyelemre, a másik iránti figyelemre. A házasságban az ember érez egy állandó felhívást. Az élettársi kapcsolatban ilyen nincs. Ott semmi sem kötelez a hűségre, és arra sem, hogy önmagam, a saját önzéseimet legyőzve, keressem a másik javát. A félreértések elkerülése végett azonban szeretném leszögezni, hogy jómagam is rengeteget vétek, sok gyöngém van, a házasságunk és a családi életünk közel sem mindig idilli hangulatú. Ennek ellenére viszont, úgy érzem, jó úton haladunk, mert hűségesek vagyunk egymáshoz, és minden nap igyekszünk egy kicsit jobbak lenni.

lejegyezte: M.M.

NEVELÉS - OKTATÁS

Látogatás a TÁTI Óvodában

riport Kishonti Lászlónéval,
a TÁTI Óvoda vezetőjével

-A TÁTI Iskolához hasonlóan a TÁTI Óvoda is bővült a közelmúltban egy mogyorósbányai részleggel. Milyen az óvoda jelenlegi szervezeti felépítése, és hogyan alakult az óvodai létszám az elmúlt időszakban?

• A tát-falusi óvoda, a tát-kertvárosi óvoda és a mogyorósbányai óvoda, mint kistérségi társulás tartozik igazgatásunk alá. Összesen 8 csoportunk van, ebből az egyik a mogyorósbányai csoport, az egyik a tát-kertvárosi bölcsődei részleg. Az idei, 2008-2009-es tanévben hivatalosan 173 gyermek jár hozzánk – de ez a kiscsoportok változó létszámából adódóan növekszik folyamatosan, hiszen a harmadik életév betöltése után vehető fel a gyermek kiscsoportba. A tavalyi létszámhoz viszonyítva (156) öröndetesen növekedett az idei létszám. És hozzáteszem, nem csak helybéli gyerekek járnak az óvodáinkba. Idén

pl. 13 „külföldink” van, vagyis olyan gyerek, aki nem Táton és nem Mogyorósbányán lakik. Mutatja ez, hogy a szülők körében kedvelt intézmény a miénk.

- Mivel magyarázható ez Ön szerint? Mi az, ami a táti óvodát sajátossá teszi?

• Azt gondolom, az itt dolgozó pedagógusok lelkes munkája az, ami igazán vonzóvá teszi az intézményünket. A mi óvodánk a környéken egyedülálló módon reggel 5 órától délután 5 óráig fogadják a gyerekeket. Ez nagy segítség a szülőknek. Számos olyan óvodai plusz foglalkozást tartunk, amelyeket a pedagógusaink a munkájuk iránti elkötelezettségből tesznek. Nagyon szerencsés helyzetben vagyunk, mert a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat is itt a kertvárosi óvoda területén van. Minden óvodai csoportban van gyermekvédelmi felelős, aki napi kapcsolatban van az intézménnyel. Jelenleg 17 hátrányos helyzetű gyermeknek segítenek rendszeresen. Mivel testközelbe került a két intézmény, nincsenek elkallódó gyerekek, és halmozottan hátrányos gyerek sincs az óvodásaink között. Sajnos tény, hogy évről-évre egyre fokozottabban jelentkezik a gyerekek anyagi rászorultsága. Igyekszünk segíteni ahogy és ahol lehet, az önkormányzattal karöltve: gyermekétkeztetési utalványokkal, ruhacsomagokkal stb.

Tavaly sikerült kialakítanunk egy külön logopédiai szobát. Jelenleg egy sajátos nevelésű gyerekekkel is tudunk foglalkozni.

- Az anyagi rászorultság, tudjuk, nem csak a családokat érinti, de az intézmények is sok esetben küszködnek a pénztelenséggel. A Táti Óvoda anyagi körülményei mennyire rendezettek? A pályázatokkal hogy állnak?

• Óvodánk működését az Önkormányzat biztosította és biztosítja. Külön kiemelném, hogy a környező települések közül csak Táton működik bölcsőde. A pályázatokkal kapcsolatban annyit tudok mondani, hogy mivel Tát község nem tartozik sem a kis-, sem a nagy települések közé, ezért nem mindig esünk a támogatottak közé. A kötelező eszközpályázatokon viszont minden évben nyerünk.

- Milyen nevelési elvek érvényesülnek az óvodában? Hogyan tudják követni a társadalom változásait?

• A rendszerváltást megelőzően központi irányelvek érvényesültek az óvodai nevelésben. Így a napi programok megszervezésében is órához igazítható merevség érvényesült. 1999-ben lehetőség nyílt arra, hogy az óvoda vezetősége egyéni nevelési programot készítsen. A szülők igényeit figyelembe véve tevékenység alapú nevelési programot dolgoztunk ki, vagyis egy olyan programot, amelynek a célja az, hogy különböző tevékenységeken keresztül neveljük a gyerekeket. Ez azt jelenti, hogy minden gyereket bevonunk a foglalkozásokba, de mindenki egyéni készségei, érdeklődése szerint dolgozik. A napirend is megváltozott, hiszen a gyerekek nem egy időben érkeznek. Érkezésük sorrendjében reggeliznek és kapcsolódnak be a napi tevékenységekbe. Az ebéd utáni altatás is folyamatosan történik, előbb a kicsik, majd az idősebbek fekszenek le. Ez utóbbit azt is jelenti, hogy mire a nagycsoportosok lefekvésre készülnek, a kicsik már a mesehallgatás után alszanak, ezért a nagyok csendben helyezkednek el, hogy a kicsik pihenését ne zavarják. Mindjárt egy nevelési cél is megvalósul ezzel: legyünk figyelemmel a környezetünkben élők iránt!

Az óvodában minden lefekvés előtt van meseolvasás, ami a gyerekek fejlődése szempontjából rendkívül fontos. Eközben nem arra törekszünk, hogy minél több mesével traktáljuk a gyerekeket, hiszen jól tudjuk, hogy a gyerekek mennyire szeretik ugyanazt a mesét többször végighallgatni. És ez nem véletlen. Az a

gyerek, aki egy mesét többször is meghallgat, sokkal gyorsabban tanul, mint aki minden este más mesét néz a TV-ben.

Nem loholunk a csúcstechnika után. Nem csak a külsőség a fontos, a digitális táblák meg a „kakaóbiztos” számítógépek, hanem hogy a gyerekek jól érezzék magukat nálunk. Hogy ne legyenek nyugtások, hogy legyen kedvük szépen beszélni és szépen viselkedni. Ezek a fontos dolgok.

Szabadságot kaptunk a nevelési program kidolgozásánál, de tudatában vagyunk annak, hogy ezzel a felelősségünk is megnőtt. Nagy odafigyelést igényel tőlünk ez az új elvekre helyezett pedagógiai munka, de úgy tűnik, szívesen csinálja mindenki, hiszen látjuk az eredményt. A nevelőmunkánk során a legfontosabbnak a játékot tartjuk, mert úgy véljük, hogy aki gyerekkorában megtanul szépen játszani, később szépen fog dolgozni is.

Ezen kívül fontosnak tartjuk, a nemzeti és hagyományok ápolását, és nem kevésbé hangsúlyos az egészséges életre nevelés. Minden óvoda őrzi hagyományait. A tát-falusi óvodában őszi gyümölcsöket, terméseket gyűjtenek, ezekből csodálatos alkotások születnek, melyek bemutatásra kerülnek kedves kis mulatság keretében. A tát-kertvárosi óvodában a hagyománynak megfelelően előadásokat hallgathatnak a gyerekek a gyümölcs- és zöldségfogyasztás fontosságáról.

- Sok fiatal szülőtől hallani, hogy milyen nehéz ma gyereket nevelni. Önöknek mi a tapasztalata?

• Szerintem, noha nem kevés fáradtsággal jár, mégis legszebb feladat a legkisebbek nevelése, mert végig tudjuk követni a fejlődésüket; látjuk, hogy a 2 évesen még szinte semmit sem tudó csöppség mily nagy utat tesz meg 7 éves koráig. Ugyanakkor rendkívül felelősségteljes munka ez, hiszen az életünk első éveiben szerzett tapasztalatok, élmények, felnőttkorunkban meghatározó hatással lesznek ránk.

Ami a szülő-gyerek kapcsolatot illeti, úgy gondolom, az egyik legnagyobb probléma ma a túlzott munkahelyi és egyéb lekötöttség. Mindez nem hagy időt a gyerekekkel való törődésre. A munkából késő délután hazatérő anyuka, apuka már túl fáradt ahhoz, hogy a gyerekére is kellő időt és energiát szánjon. A másik gondot a modern életvitel gerjesztette fokozott igények jelentik, a mindent megadni akarás jelensége. Sokan úgy gondolkodnak, hogy nekik nem kell több gyerek, mert ők ennek az egynek akarnak mindent megadni.

- A fokozott iskolai elvárások rónak-e többletkötelezettséget az óvodára?

• Igen, de ezt mind játékos formában meg lehet oldani. Mi a nevelésre összpontosítunk. Azt próbáljuk elérni, hogy a gyerekek 30 percig tudjon figyelni, mert az iskolában majd 45 percig kell figyelnie.

- Lehet, hogy nem mindenki ért egyet velem, de szerintem az óvodai nevelőmunka akkor tekinthető igazán eredményesnek, ha sikerül elérnie azt, hogy a gyerekek minél tovább gyerekek maradhassanak. Hiszen az Úr Jézus világosan megmondta: „Ha nem lesztek olyanok, mint a gyerekek, nem juttok a mennyek országába.” Úgy gondolom, nagyon fontos, hogy felnőtként is vissza tudjunk találni a gyermek-önmagunkhoz.

• Egyetértek. Gyerekeknek maradni, véleményem szerint annyit jelent, mint tisztának lenni és tudni játszani. Minden boldog felnőtt valamilyen szinten gyerek. Amikor azt mondtam, hogy az óvodai nevelőmunkánkban a játék áll az első helyen, - mert aki megtanul szépen játszani, az dolgozni is tudni fog -, akkor erre gondoltam.

riportot készítette: Schönek Tamásné és Milinszki Márton.

"Tiszta levegőt a Dorogi-medencének!" - tanulmány készült környékünk levegőállapotáról -

A Válaszúton Alapítvány a Nemzeti Civil Alap civil önszerveződés támogatásával - „Tiszta levegőt a Dorogi-medencének!” című program keretében - a közelmúltban tanulmányt készített környékünk levegőállapotáról. Több éves tapasztalat ugyanis, hogy a lakossági érdeklődés ellenére a térség levegőállapota vonatkozóan nincsenek elérhető részletes adatok, amelyek konkrét választ tudnának adni az emberek által fölvetett kérdésekre. A programban részt vevők ezért elhatározták, hogy megpróbálják összegyűjteni az összes releváns, a levegő minőségével kapcsolatos adatot, amely elérhető, hogy valamiféle képet kapjunk a térség levegőállapotáról. A program eredményei remélhetőleg összefogásra ösztönzik majd a térség önkormányzatait, a hatóságokat, és a levegő terhelőit, hogy további vizsgálatok történjenek, és végre elindulhasson a levegő minőségének hosszú távú tervezése és a levegő minőségének javítása.

A program megvalósításában az Esztergomi Környezetkultúra Egyesület és a Zöld Sziget Tát és Térsége Környezetvédelmi Egyesület partnerként vett részt.

A tanulmány hivatkozik a térségben elhelyezett mérőállomások adataira. Az un. Regionális Imisszió Vizsgáló (RIV) állomások jelenleg Esztergomban, Dorogon és Látatlanon mérik a levegő kén-dioxid, nitrogén-dioxid és üledő por tartalmát. Ezen túl Esztergomban és Dorogon automata állomások is működnek, amelyek számos egyéb szennyezőanyag mennyiségét is mérik.*

A tanulmány megállapítja, hogy környékünkön a szilárd szennyezőanyagok (értsd: szálló- illetve üledő por)** valamint a nitrogén-dioxid jelenti a legnagyobb problémát. Ezek mennyiségei – a mérőállomások kimutatásai szerint – jellemzően a határérték felett vannak.

A három konkrét mérési eredménnyel rendelkező település közül, az adatok alapján, Dorog tekinthető összességében a legszennyezettebbnek, és ezzel vélhetően az egész vizsgált térség legszennyezettebb települése. Mind a nitrogén-dioxid, mind a kén-dioxid, mind a szilárd szennyezőanyagok koncentrációja ezen a településen éri el a legmagasabb értékeket. Különösen aggasztó azon napok száma, amikor a szálló por koncentrációja a határérték felett van.

Esztergom levegőminősége valamennyi vizsgált szennyezőanyag tekintetében kedvezőbb, mint Dorogé, azonban a szál-

ló por koncentrációja itt is igen magas. A tanulmány kiemeli a Tanítóképzőnél mért határérték feletti nitrogén-dioxid koncentrációkat, amely a legmagasabb mért érték a térségben. Ennek oka a 11-es út forgalma, és ez – a tanulmány megállapítása szerint - jól rámutat arra, hogy Esztergom levegőminőségében a közlekedés meghatározó tényező.

Látatlanon a kén-dioxid és nitrogén-dioxid koncentrációja némileg elmarad a két városban mért értékeknél, itt azonban az üledő por határérték feletti koncentrációja emelhető ki. Ez minden bizonnyal az itt üzemelő cementgyár kibocsátásaival szoros összefüggésben áll.

Látatlan, Dorog és Nyergesújfalu döntő mértékben meghatározza a térség ipari szennyezőanyag kibocsátását, és ezek közül is kiemelkedik Látatlan, amely a térség ipari kibocsátásának felét-háromnegyedét adja. A térség ipari létesítményei közül a látatlani Holcim-gyár, a dorogi hőerőmű és a nyergesújfalui Zoltek-gyár a legnagyobb szennyezőanyag kibocsátók. (Az adatok az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer adatbázisából valók.)

Az említett három gyár kibocsátása az ipari összkibocsátáshoz képest a nitro-

gén-oxidok esetében 95%, a kén-dioxid esetében 97%, szén-monoxid esetében 95%. Egyedül a szilárd anyag kibocsátásában csekélyebb a szerepük, mintegy 61%. Mindebből látszik, hogy a térség levegőminőségét ezek az üzemek döntő mértékben befolyásolják. A három üzem közül is kiugró a látatlani cementgyár kibocsátása. A tanulmány aggasztónak találja, hogy a szénszálgár bővítésének engedélyezése folyamatban van, a látatlani cementgyárat pedig egyes tervek szerint a korszerűbb, de mintegy négyszer nagyobb nyergesújfalui cementgyár váltaná fel, amelynek több lenne a kibocsátása is. Ráadásul ez a lépés a szennyezők térbeli koncentrálódását is magával hozná, mivel a kibocsátás térben áthelyeződne a dorog-esztergomi terhelőközpont irányába, ami számottevően rontaná a legsűrűbben lakott körzetek levegőminőségét.

A három nagykibocsátón túl a dorogi veszélyes-hulladékégető, a piskei papírgyár és a látatlani mészmű kibocsátása jelentős.

A tanulmány vizsgálja a kommunális (fűtési) eredetű kibocsátás mennyiségét és hatásait is, és megállapítja, hogy a fűtési eredetű kibocsátás a téli hónapokban igen nagy. A kommunális szennyezőanyag kibocsátás tekintetében a települések közül - mérete folytán - kiemelkedik Esztergom illetve Dorog. Ezeket követi Látatlan, Tát és Tokod. A térségünkre*** jellemző nagy népsűrűség -179 fő/km² (országos átlag 108 fő/km²) - kedvezőtlenül befolyásolja a lakossági tüzelésből származó szennyezőanyag kibocsátást. A lakossági fűtési eredetű kibocsátás a téli hónapokban nagymértékben felelős a szilárd szennyezőanyagok és a szén-monoxid magas koncentrációjáért.

A tanulmány leszögezi, hogy a helyi levegőkörnyezet kialakulása nem csak az emissziótól függ, hanem sok egyéb tényezőtől is, többek között attól, hogy

kg/év	nitrogén-oxid	szilárd por	kén-dioxid	szén-monoxid
Dorogi Erőmű	247 232	6 764	42 376	27 253
Holcim Hungária Zrt. (cementgyár)	1 495 827	30 021	491 749	591 840
Zoltek Zrt. (szénszálgár)	94 487	7 220	251 075	11 822
Három együtt	1 837 546	44 005	785 200	630 915
Térség összesen	1 943 240	71 957	812 901	661 783
Térség a három nagykibocsátó nélkül	105 694	27 952	27 701	30 868

az ipari eredetű szennyezőanyag kibocsátás mértéke környékünkön

a szennyezőanyag kibocsátás milyen magasságban történik. Ez a magyarázata annak, hogy bár a közlekedés kibocsátása kisebb, de szerepe a helyi levegőállapot kialakulásában jelentősebb. Ugyanakkor a magas kémény sem sokat jelent akkor, ha a közelben hegyoldalakra épült házak vannak.

A tanulmány megjegyzi, hogy számos ismert kibocsátott szennyezőanyag mérése nem előírás, holott azok is jelentősen befolyásolják a levegő állapotát. Például a hulladékégetők esetén több száz bizonyított légszennyező anyag kibocsátása történik, ezek közül azonban legfőbb két tucatot ellenőriznek. Egyes szennyezőanyagok (pl. dioxinok és furánok)**** már rendkívül kis mennyiségben is károsak, így félrevezető az adatbázisokban szereplő 0,5-ös adat, amely kicsinysége ellenére is komoly tételt jelent.

A szennyezőanyagok környezeti hatásai

* RIV állomások a szennyezettebb területeken kerültek elhelyezésre, míg az automata állomások elsősorban városi háttérszennyezettséget mérnek. RIV állomások vannak: Lábatlanon a Polgármesteri Hivatalnál és a 10-es úton, a Rákóczi Ferenc u. 5 ill. 163 szám alatt. Esztergomban a 11-es úton, a Tanítóképző Főiskolánál valamint a Simor János u. 128 szám alatt, a buszállomás közelében. Dorogon a 10-es út mentén az ÁNTSZ-nél, továbbá a Polgármesteri Hivatalnál és a Mátyás király u. 20 szám alatt.

Automata mérőállomások vannak: Esztergomban a helyi kórház közelében, a Petőfi Sándor u. 26-28 szám alatt. Dorogon a Zsigmond lakótelepen (11.sz.).

** A szálló por méretében tér el az üledő portól, és lényegesen kedvezőtlenebb élettani hatásokkal bír.

*** A program 24 település közigazgatási területét érinti, az Esztergom-Nyergetújfalui, valamint a Dorogi kistérség településeit. A Dorogi kistérség lélekszáma jelenleg mintegy 40 000 fő, a legnépesebb település, Dorog lélekszáma meghaladja a 12 ezret. Az Esztergomi kistérség lélekszáma közel 56 000 fő, legnépesebb városa a 30 ezer lakosú Esztergom. A két kistérség együttes lélekszáma tehát megközelíti a 100 000 főt.

**** műanyagok égetése során keletkező vegyületek

val összefüggő megbetegedések kapcsán a tanulmány megemlíti, hogy mind az asztmás mind az allergiás megbetegedések száma az elmúlt 25 évben drámaian megnőtt. Országos viszonylatban Komárom-Esztergom Megyében kimagaslóan nagy a megbetegedések aránya, miközben a parlagfűvel borított területek aránya viszonylag kedvező. Különösen igaz ez Dorog városára, ahol az allergiás megbetegedések száma a gyermekek körében tíz év alatt megduplázódott.

A szálló porra vonatkozóan a tanulmány megjegyzi, hogy az epidemiológiai vizsgálatok nem tudtak

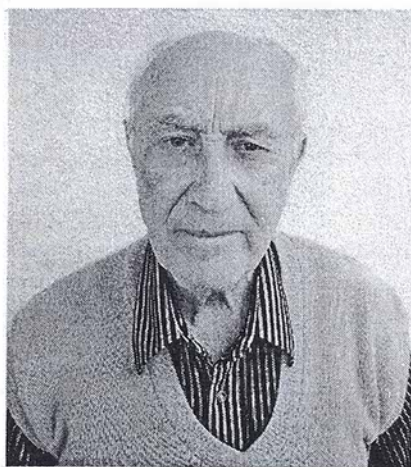
küszöbértéket meghatározni, amely alatt már nem kellene számolni a szálló por egészségromboló hatásával. Ez azért különösen fontos, mert az egész térségben igen magas a szálló por háttérszennyezettsége, azaz még a kis emissziójú településeken is komoly egészségügyi hatással kell számolnunk. A tanulmány fölhívja a figyelmet arra, hogy a szennyezőanyagok kibocsátására vonatkozó hatályos magyar határértékek lényegesen engedékenyebbek (magasabbak) az Egészségügyi Világszervezet (WHO) által ajánlott határértékeknél.

T Á R S A D A L O M

Egy csodálatos életút

Sütő Jani bácsi, sokak kedves Jani bácsija, jövőre lesz 90 éves. Az eltelt évtizedek sok-sok felejthetetlen élménnyel ajándékozták meg. Amint ő maga is szokta mondani: csodálatos életút áll mögötte.

A tokodaltárói suhancból – a futballrajongóból, kiváló focistából, akit egy NB-I-es csapat is szeretett volna megnyerni sorai közé – megbecsült, szakmáját szeretettel űző szabómester lett. A háborús éveket, mint sorkatona, a Don-kanyarban, s onnan visszatérve az erdélyi és felvidéki havasokban élte meg. A háború után Táton telepedett le, itt alapított családot, és máig is itt él. Most következő sorozatunkban Sütő Jani bácsi visszaemlékezéseit adjuk közre.

Családom apai ágon a felvidéki Kürtől származik. Apai nagyapám innen költözött 1904-ben Tatabányára, ahol bányamunkásként kapott állást. Jómagam Epölön születtem 1920-ban. Két éves voltam, amikor a családunk Tokodaltáróra költözött, mivel itt kapott munkát apám, aki szintén bányász volt. Ebben az időben jobban beindult a környékbeli bányászat, kellett a munkáskezek, sok új dolgozót vettek föl. Emlékszem, még a frissen elszakított magyar területekről is sokan jöttek dolgozni a bányákhoz. Nagy volt a munkanélküliség, nagyon meg kellett becsülni a munkalehetőséget.

Szép emlékeim vannak a gyerekkor-

omból. A bányászok mind nagyon rendes emberek voltak. Csodálatos telep volt a tokodaltárói bányászkolónia, nagyon szerettünk ott lakni. Mi a vasúti soron laktunk.* Különösen gyerekkorom vasárnapjai felejthetetlenek. Ilyenkor valóban érezhettük, hogy ünnep van. Mi fiúk 12 éves kortól már leventekötelesek voltunk, oda is pontosan meg kellett jelenni minden vasárnap, majd amikor vége lett a foglalkozásnak, zárt sorban mentünk a templomba szentmisét hallgatni. Ez a katonás fegyelem nekem nagyon imponált, mert már kora gyerekkoromban nagyon szerettem a rendet, - csak ott éreztem jól magam, ahol rend van. Később, amikor nagyobbak voltunk, a délelőtti szentmise után, mi fiatalok átvonultunk a munkásotthonba, ahol különböző szórakozási lehetőségek voltak. Volt kártyaszoba, biliárdterem, és itt volt a mozihelység is. Egy-két jó hangulatú biliárdparti után hazamentünk ebédelni, majd délután következett a foci. Az elmaradhatatlan foci. Rengeteget futballoztunk, és úgy általában véve, nagyon sokat voltunk együtt. Nagyon szerettem a természetet, a hegyeket, a Dunát, sokat jártunk csónakázni, pecázní. A táti-szigetcsoporthoz volt az egyik kedvenc kirándulási helyünk, itt sokszor letáboroztunk, sütöttünk-főztünk. A Duna tiszta volt,

nyugodtan lehetett belőle inni is akár. Nagyon kedves emlékeim vannak a plébánosunkról, Toma Imréről. Maga az Imre-telep is róla kapta a nevét, mert nagy közkedveltségnek örvendett. Egyik évben, Imre napkor, a tanítónénink kettőnköt kijelölt az osztályból és egy csokor virággal átküldött Tokodra fölköszönteni kedves plébánosunkat. (Ő a tokodi plébánián lakott.) A plébános atya, mint mindig, nagy szeretettel fogadott bennünket, és miután átadtuk neki a köszöntésére hozott virágcsokrot, mindenkit megpuszilt, és megkínált pogácsával és málnával. A málnának nagyon megörültem, mert ez volt a kedvenc gyümölcsöm. Az egész vendégeskedés nagyon megható volt. Ha én megtiszteltem valakit, és azt viszonzták, az engem mindig nagyon meg tudott érinteni.

Van egy kedves történet kisgyerekkoromból, melyet el szeretnék mondani, mert nagyon emlékezetes maradt számomra. Szüleim kevés pénzből gazdálkodtak, mi pedig négyen voltunk testvérek, ezért amit lehetett, igyekezték a ház körül megtermelni. Voltak háziállataink, többek között libáink is. Mint gyerek, sokszor kaptam azt a feladatot, hogy vigyázzak a libákra. Ilyenkor anyám mindig szigorúan a lelkekre kötötte, hogy nagyon vigyázzak a libákra, el ne kószáljanak. A szüleim mindent elkövettek, hogy ne haljunk éhen, és bizony nagy csapás lett volna a családra, ha valaki elloppja a libákat. Történt egyszer hogy kihajtottam a libákat a rétre, és amíg legeltek, szokásom szerint, fociztam a gyerekekkel. Ám annyira belemelegedtem a játékba meg az eredményen való vitatkozásba, hogy teljesen megfeledkeztem a libákról. Sötétedéskor hazamentem, és amikor anyám megkérdezte: „Te gyerek, a libák megvannak?“, ijedtemben földbe gyökerezett a lábam. Tényleg, a libák!! Tudtam, ha most nem kerülnek elő, jaj nekem. „Te gyerek, agyoncsaplak, ha nem lesznek meg a libák!“ - így anyám. Gyerünk futás, átfésültem az összes utcát, és amikor az utolsóból is kijöttem, és a libák sehol, nagy elkeseredésemben megálltam a téren, fölnéztem az égre, és fohászolni kezdtem: „Istenem, most az egyszer segíts meg, mert nagyon kikapok otthon!“ És ahogy így állok, nézek fölfelé és könyörgök a

Jóistenhez, egyszer csak a sötétből gágogva, szép sorjában jönnek elő a libák, mind a 24 darab - abból az utcából, amelyikből utoljára jöttem ki, - és egyenesen felém tartanak. A Jóisten meghallgatott. Megúsztam az „agyoncsapást“. Tizenhárom évesen elmentem az üvegyárba dolgozni. Az üvegyárban könnyen el lehetett helyezkedni, nagyon sok fiatal dolgozott ott, fiúk, lányok vegyesen. Eleinte tíz pengőt kerestem, de ennek is örültek a szüleim. Később aztán egyre nagyobb lett a fizetésem, mivel jól végeztem a munkám, és sokféle feladatot rám bízta. Végül már majdnem annyi pénzt vittem haza, mint amennyit apám kapott bányászként. Ez egy kicsit rosszul is esett neki. De a biciklit, amire olyan nagyon vágytam, meg tudtuk venni.

az üvegyári futballpályán 1940-ben

Közben futballoztam. Nagyon szerettem focizni, és úgy látszik, tehetséget is kaptam hozzá, mert elég jól játszottam. Tizenhárom éves koromban, többedmagammal, saját kezdeményezésre, létrehoztuk a tokodaltári futballklub kölyökcsoportját, amihez az akkori sportelnök személyében komoly támogatást is sikerült szerezni. Nagy izgalommal mentük el hozzá kikérni a véleményét, és nem kis örömeinkre rögtön fölkarolta az ötletünket és mellénk állt, pénzt is kaptunk tőle a dresszek megvásárlásához. Nagybacska koromban átkerültem a felnőtt csapatba. Az első meccset, amit a felnőtt csapat mezében játszottam, a tátiakkal vívtuk. Ez a mérkőzés nem csak azért emlékezetes számomra, mert ezen debütáltam, hanem azért is, mert sikerült gólt lőnöm, mégpedig nem is akármilyet. A tizenhatos vonaláról egy sikeres csel után egy gyönyörű szép „vinklit“ lőttem, ami aztán meghozta a győzelmet számunkra. De – és ez is egy különös élmény volt

számomra -, nem mindenkinek tetszett a csapatunkban, hogy gólt szereztem. Az egyik csapattársam megszidott, amiért nem passzoltam le neki a labdát, hogy ő rúgja be a gólt. Hát szóval, voltak ilyenek is. Később átigazoltam az üvegyári futballklub második csapatába. Tudni kell, hogy az üvegyáriak akkoriban nagyon sokat adtak a focira, három felnőtt csapatuk is volt, melyek közül az egyik NB-I-es mezőnyben játszott. Az üvegyári focisták a magyar labdarúgók élvonalába tartoztak. Ilyen környezetbe kerültem tehát, ahol szintén elismertséget vívtam ki magamnak rövid idő alatt. Sosem felejttem, egyszer, amikor Tokodaltárral ellen játszottunk, én lőttem a meccs utolsó perceiben a győztes gólt, amiért aztán úgy lehurrogta a tokodaltári szurkolótáborból, hogy vi-gyáznom kellett, hogyan hagyom el a pályát, mert kishíján megvertek, mint árulót. „Nem szégyelled magad?“ - kérdezték. „Nem én“ - válaszoltam nekik. A futballban elért sikereimnek köszönhetően a környéken sokan ismertek. Így történt, hogy az egyik helybéli szabómester, Varga László, egy alkalommal, amikor Üvegyárból, a munkából jöttem hazafelé, leszólított: „Kis Jani, nem akarsz szabóinas lenni? Holnapig dönts el, mert ha nem téged, akkor mást veszek föl.“ Otthon elmeséltem anyámnak, hogy milyen ajánlatot kaptam. „Te, ez nem is rossz szakma“ - mondta anyám. Ekkor elhatároztuk, hogy szabóinasnak jelentkezem.

barátok között 1939-ben
"akkoriban a vasárnapot öltöny nélkül
el sem tudtuk képzelni"

A szabóműhely az Imre telepen, a főúton., a szénrakodóval szemben volt. A ház még ma is áll. Itt inaskodtam 1937-től 1940-ig. A mesterem nagyon

* Maga a település három részből állt: a templom környékén lévő ún. öreg kolónia volt a falu magja (az első házak 1880 körül épültek, amikor megnyílt a bánya), az öreg kolóniával átellenben a vasút és a főút között elterülő, tokodaltárónak nevezett rész valamivel később épült, s végül a tokodaltártól nyugatra eső Imre-telep az 1930-as években kezdett kiépülni (a két falurészt a „széles utca“ választotta el egymástól). Az öreg kolónián volt a bányalejárat és a bánya irodaépülete, az ún. nagy-iroda, valamint a munkásotthon a főút mellett. Ezek a mai napig megvannak, az öreg kolónia régi lakóházait viszont néhány évvel ezelőtt elbontották, és újakat építettek a helyükre.

megszeretett, mert megbízható voltam, és gyorsan beletanultam a dolgokba. Ha valahova elküldött, az utat mindig futva tettem meg, ez volt a napi tréningem. Sokszor futottam el Tokodig meg vissza, mert ott volt a posta, és ott lehetett átvinni az anyagot, amit a szabóság részére küldtek. Biciklize nem volt a mesteremnek, így kénytelen voltam gyalog közlekedni. Persze, gyerekes csínyeket én is elköttem. Például amikor elküldtek a sarki boltba valamit venni, előtte sokszor hazafutottam egy zsíroskenyérért, és csak utána mentem a boltba. Ez nem kis kitérő volt, hiszen mint mondtam, mi a vasút mellett laktunk, így végig kellett nyargalnom a széles utcán, oda is vissza is. A késést persze valahogy igazolni kellett, ezért amikor a boltból jövet beléptem a műhelybe, már mondtam is: „A bűdös istállát, annyian voltak a boltban, hogy az nem igaz!” A mesterem persze hamar rájött a turpisságra, de nem haragudott érte, sőt, még tisztelt is, amiért olyan jól kivágom magam. Volt, amikor ő kezdte mondani: „János, a bűdös istállát, sokan voltak megint?” Csak neveltünk. De nem csak a műhelyben, mindenütt szerettek, mert olyan kis fürgé voltam. 1940-ben szabadtam, és lettem kész szabó. Nagyon büszke vagyok a mesterem szájából ekkor elhangzott szavakra. Azt mondta: „Ilyen tanulóm nem volt még, és nem is lesz, mint amilyen a János.” Továbbra is a mesteremnél dolgoztam, mint szabósegéd, egészen 1941 derekáig, a hadseregbe való bevonulásomig. A focit nem hagytam abba, de a mesterem arról lebeszélte, hogy az üvegyári NB-I-es csapatban folytassam a futballozást, mert az sok időt elvont volna tőlem, és egyébként sem lehet túl sokáig az élsportban maradni. Örülök, hogy megfogadtam a tanácsát.

Most, hogy visszaemlékszem gyerek- és ifjúkoromra, úgy érzem, a Jóisten mindig velem volt, mert sohasem káromkodtam, nem szidtam senkit, és sokakat hozzásegítettem ehhez-ahhoz. Érdek soha nem fűzött semmihez. 21 éves koromig az összes keresetemet odaadtam a szüleimnek.

A két világháború közti időszokról ma sokszor tévesen vélekednek az emberek. Magyarország akkor igenis fölvirágzóban volt. Nehezen állt ugyan össze az ország, de 1938-ig sikerült egy jól működő országot létrehozni. Ezt én a saját életemben is megtapasztaltam. Volt munka, egyre több megrendelést kaptam mint szabó, és az országban rend és fegyelem volt, ami nagyon fontos. Igazi közösségi életet éltünk, ami gondosan

kialakított keretek között folyt, de éppen ez tette lehetővé, hogy boldognak éreztük magunkat. Az emberek becsülték egymást, és erre tanították a gyerekeket is az iskolában és kint az életben. A fiatalokat nem engedték úgy szabadjárá, mint manapság. A tisztességtudásra való nevelést közös feladatának tekintette a társadalom. Becsületes, Istenben bízó, hazáját szerető, áldozatkész magyar embereket próbáltak nevelni belőlünk. Ezt az igazság kedvéért el kell mondani, hogy a fejekben is végre helyre kerüljenek a

dolgok. Nem volt annyi lopás és hazudozás, mint a háború utáni évtizedekben vagy éppenséggel ma. Az emberek jókedvűek voltak és illemtudók, ami nem csak a politikának volt köszönhető, de annak is, hogy a fiatalokat vallásos nevelésben részesítették, amit az állam támogatott. Becsületes munkával kereste mindenki a kenyerét, és szerintem mindenki csak azt tudja becsülni igazán, amit a két keze munkájával teremtett elő.

folytatjuk

Isten mindenkinek szabadságot adott - A Mennysország és a pokol valósága -

Isten az irgalmasság Istene, aki emberi szóval ki nem fejezhető, végtelen szeretettel szereti az embert. Jézus azért jött a világba, hogy megmutassa nekünk ezt a szeretetet. De Jézus a felelősségünkre is föl hívja a figyelmet. Az ember szabadsággal megáldott, értelmes lény, aki szabadon választhat amellett, hogy viszonsszereti Istent, de el is szakíthatja magát Istentől és az Ő szeretetétől. A Szentírás tanúsága szerint „Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív föl nem fogta, amit Isten azoknak készített, akik szeretik Őt.” (1 Kor 2,9). A Mennysország azoknak a boldog közössége, akik földi életüket már bevégezték, és most Isten örömeiben örök életnek örvedenek. A mennybejutottak Istenben élnek, de megörzik, sőt itt találják meg valódi önazonosságukat. Ezért a Mennysország minden embernek a végső célja, hiszen mindenki boldogságra teremtett. A Szentírás képekben beszél nekünk róla: élet, világosság, menyegzői lakoma, az ország bora, paradicsomkert stb. Ezekkel a képekkel is azt akarja kifejezni, hogy a Mennysország a legteljesebb boldogság állapota, - az, ami után minden ember a szíve legmélyén szüntelenül vágyódik. De mivel ez a vágyódás a végtelenbe mutat, a Mennysország túlhalad minden megértést és minden elképzelést. Csak akik már célba érkeztek, ők tudják, milyen is valójában a Mennysország, mert ők már úgy látják Istent „amint van” (1 Jn 3,2), szemtől szembe, és „ragyogni fognak, mint a nap” (Mt 13,43), és Krisztussal „uralkodni fognak örökkön-örökké” (Jel 22,5).

Az emberi felelősségre utalva a Bibliában az Úr Jézus több ízben, egyértelműen beszél a pokol létéről is és örök voltáról. Gyakran beszél a „tűzről, ami nem alszik ki, ahol sírás és fogcsikorgatás lesz”. Mert nem lehet részünk a Mennysországban, a szerető Isten nem

erőlteti ránk magát, ha nem döntünk szabadon amellett, hogy Istent viszonsszeretjük. Isten irántunk való szeretetének a legmeggyőzőbb kifejeződése és bizonyítéka az, hogy szabad akaratot adott nekünk, s így a legteljesebb szabadsággal rendelkezünk atekintetben, hogy elfogadjuk-e Őt vagy sem. Többek között ezért sem bizonyítható Isten léte kényszerítő erővel az anyagvilágon belül. Ha földi életünkben megszűnne annak lehetősége, hogy Isten létét akár tagadni is tudjuk, akkor már nem beszélhetnénk arról, hogy minden kényszerítő körülmény nélkül, szabadon dönthetünk Isten mellett vagy ellen. De bárhogyan döntünk is, a tény az tény marad: Isten az, aki Van!! Ha halálunkkor nem fogadjuk be Isten irgalmas szeretetét, akkor a létből rekesztjük ki magunkat mindörökké, miközben személyként nem szűnünk meg létezni, ami borzalmas dolog! Isten és a mennybejutottak közösségéből történő kirekesztődés, önmagunk kizárása az, amit a „kárhozat” és a „pokol” szavak jelölnek.

Voltak és vannak, akik úgy vélik, hogy valamennyiünk örök sorsa eleve eldöntött. Ez azonban súlyos tévedés. Az effajta elgondolás ellentmond Isten szeretetének és annak a méltóságnak, melyet minden egyes ember - szabadsága révén - magában hord. Isten nem rendel eleve senkit sem a kárhozatra, ahhoz az Istentől való tudatos elfordulás kell és az abban végsőkéig megmaradás. Isten, aki szintiszta szeretetből életre hívott bennünket, hogyan is kívánhatná bárkinek a vesztét?! Amikor Jézus a pokol létéről beszél, akkor nem fenyegetni akar, hanem figyelmeztet egy igazságra. És ebben is a szeretete nyilvánul meg, mert nem kendőzi el az

igazságot, hanem kimondja azt.

Jézus, a megtestesült és emberré lett Isten, nem azért jött a világba, hogy elítélje, hanem hogy megmentse az örök életre. Ez rendkívül boldogító mindazok számára, akik vágnak a Mennyszigetre, az örök boldogságra. Minden cselekedetükre, a legsúlyosabb bűnökre is van bocsánat, ha őszinte szívvel megbánjuk azokat, mert Isten Irgalmassága összehasonlíthatatlanul nagyobb a világ összes bűnéénél. Amit a Mennysziget birtoklásával kapunk, az sokkal nagyobb érték, mintsem hogy Isten abból valakit is kizárjon a földön elkövetett bűnei miatt, feltéve, ha az ember őszinte bűnbánatot tart, azaz megnyitja szívét Isten és a Mennysziget előtt.

A Mennyszigetben csak teljesen megtisztult állapotban lehet belépni. Kicsit úgy van ez, mint amikor belépünk egy házba. Sáros cipővel, koszos ruhában természetesen nem rontunk be a tiszta lakásba. Az előtér arra való, hogy ott "megtisztuljunk", letegyünk a szennyes holminkat. Azok az emberek, akik Isten barátságában halnak meg, de mégsem teljesen tisztán, haláluk után elcsenvednek egy tisztulást, hogy elnyerjék a Mennysziget örömeibe való belépéshez szükséges szentséget. Ez az ideig tartó tisztulás, noha rendkívül fájdalmas is lehet, teljesen különbözik a kárhozottak büntetésétől.

Mint ahogy Isten úgy alkotta meg az embert, hogy az test és lélek együtt, és az ember is így – a test és lélek egységében érzi magát teljesnek, az örökkévalóságban Isten megadja majd a romolhatatlan életet tisztunknak is. A halál után az emberi személyelete nem csak szellemi síkon, nem csak a lelkében folytatódik, de testben is föl fogunk támadni. Mert az ember test és lélek, nem csak evilági állapotában, de végső állapotában is. A föltámadásban mindenkinek része lesz: „Akkor előjönnek, akik jót cselekedtek, az élet föltámadására, akik pedig gonoszat cselekedtek, az ítélet föltámadására.” (Jn. 5,29.) A mennybejutottak számára a föltámadt test kiapadhatatlan öröm forrása, az elkárhozottak számára pedig örök gyötrelm forrása lesz.

Jézus Krisztus halálából való föltámadása jelzi és elővételezi számunkra a saját föltámadásunkat. Miként Jézus föltámadt és megdicsőült teste nincs alávetve a fizikai törvényeknek és a mulandóságnak, éppúgy majdan a mi föltámadt testünk sem lesz alávetve evilág törvényszerűségeinek és mulandóságának. Mi is föltámadunk majd, mint Jézus; Övele, Óáltala.

A történelem során egyes emberek révén,

látomások és jelenések formájában, Isten, – kinek semmi sem lehetetlen –, számos alkalommal engedett bepillantást az általunk láthatatlan valóságokba. A valamennyiünk életéért aggódó, emberszerető Isten nyilván azért teszi ezt, mert Ő nagyon jól tudja, mit jelent az ember számára az örökkévalóság. Mindent megtesz, nehogy valaki is közülünk elvesszen, mert Ő valóban a boldogságunkat akarja. (Sokan, akik ma nem hisznek az örökkévalóságban, csupán azért zárják be szívüket az örök igazságok előtt, mert a világ, a környezetük minden lehetséges módon és eszközzel erre ösztökéli őket.) Hallgassuk meg ezúttal, miként számolnak be a medjugorjei látókok a XX. század végén a túlvilági élményeiről: „A Paradicsom nagy, határtalan tér. Olyan fény van ott, ami nincs a földön. Sok embert láttunk, mind nagyon-nagyon boldogok. Énekelnek, táncolnak. Belülről ismerik egymást. Angyalok is vannak velük... A választottak boldogságát mi is éreztük, de nem tudunk róla beszélni, csak átéljük a szívünkben A Paradicsom után a Szűzanya elvitt bennünket, hogy meglássuk a tisztítótűzt is. Nagyon sötét hely ez, majdnem semmit nem láttunk, mert sűrű, vastag, hamuszínű füst van ott. Éreztük, hogy sokan vannak, de nem láttuk az arcukat a füst miatt. De hallhattuk a nyöszörgésüket és kiáltásukat. Nagyon sokan vannak és nagyon szenvednek. Mintha lökdösést hallottunk volna, az emberek összeütköztek. A Szűzanya azt mondta: „Nézzétek, hogy szenvednek ezek az emberek. Imáitokra várnak, hogy az égbe mehessenek!” A tisztítótűz után a Szűzanya megmutatta nekünk a poklot. Borzasztó hely. A közepén nagy tűz van, de ez a tűz nem olyan, mint azok, amelyeket a földön ismerünk. Teljesen normális embereket láttunk, olyanokat, mint amilyenekkel az utcán találkozunk, maguktól ugrottak be ebbe a tűzbe. Senki sem erőltette. Különböző mélységig hatoltak be ebbe a tűzbe. Amikor kiléptek belőle, vadállatokhoz hasonlítottak, - gyűlöletüket, lázadásukat és káromlásukat kiáltozva. Nehéz volt arra gondolnunk, hogy még emberi lények, annyira terheltek, torzak voltak. Elborzasztott minket a dolog, s nem értettük, hogy milyen borzasztó dolog történhetett ezekkel az emberekkel. Szerencsére a Szűzanya jelenléte megnyugtató. Láttunk egy nagyon szép fiatal lányt, amint a tűzbe vetette magát. Utána szörnyetegnek látszott. A Szűzanya megmagyarázta akkor, hogy mit láttunk, és azt mondta: „Ezek az emberek saját akaratukból mennek a pokolba. Ők választották, az ő el-

határozásuk. Ne féljétek! Isten mindenkinél szabadságot ad. A földön mindenki dönthet Isten mellett vagy ellen. Egyesek a földön mindig mindent Isten ellen tesznek, akarata ellen, tudatosan. Ők megkezdik a poklot a saját szívükben. És amikor eljön a halál pillanata, ha nem tartanak bűnbánatot, akkor ugyanez a pokol folytatódik... A pokolnak nem lesz vége, azok, akik ott vannak, semmit nem akarnak kapni Istentől, szabadon választották azt, hogy örökre távol legyenek Tőle. ISTEN SENKIT SEM TUD ERŐSZAKOLNI, HOGY SZERESSE ŐT! Megmutattam nektek mindezt, hogy tudjátok, hogy mindez létezik, és hogy megmondjátok a többieknek.”

Kérdezhetnénk, miért nem szünteti meg az irgalmas Isten azokat a lelkeket, akik a pokolra jutnak, hiszen mindent megtehet, ezt is megtehetné. Először is: aki nem kéri Isten irgalmát az életére, arra az igazságosság fog lecsújtani, és minden tettéért felelni, bünciért pedig lakolni fog. A pokolban mindenki az által szenved, ami által vétkezett. Továbbá: nagyon jól tudjuk, hogy az Istennel szembe helyezkedő ember sem akar megszűnni. Az ilyen embernek az Istennel való szembe helyezkedésben nyilvánul meg a személye, s ennek a megnyilvánulásnak a halál utáni színtere, állapota a pokol, ahol minden a maga pucér valóságában mutatkozik. Az Istennel való szembe helyezkedés abban az iszonyatos gyűlöletben ölt testet, amit a pokolba jutott személy érez minden és mindenki iránt (önmagá iránt is), vagyis mindaz iránt, amit Isten alkotott. S végül: nem feledkezhetünk meg egy pillanatra sem arról, hogy minden Isten szuverén akaratából áll fenn. A Szentírás azt mondja: Isten a saját képére alkotta az embert. Azaz: nincs megszűnés! Azzal, hogy Isten önmaga hasonlatosságára teremtet meg bennünket, a legnagyobb jót adta nekünk: szabad akaratot, teljes döntési szabadságot, és a boldog örök élet lehetőségét. Mindezzel pedig a legnagyobb elképzelhető méltóságra emelt bennünket.

„Bármit gondolsz vagy teszel, úgy kell intézned, mintha holnap meg kellene halnod. Ha tiszta volna a lelkiismereted, nem nagyon félnél a haláltól. Jobb volna a bűnöktől őrizkedned, mint a halál elől menekülnöd. Ha ma nem vagy készen, holnap hogyan leszel?” (Kempis Tamás: Krisztus követése, I, 23, 1.)